

ЗАБІЙНІ ТА М'ЯСНІ ЯКОСТІ ЧИСТОПОРІДНИХ СВИНЕЙ ІЗ РІЗНОЮ ТРИВАЛІСТЮ ЕМБРІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ

М. І. МАЦЕНКО, кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри технологій виробництва молока та м'яса

Національний університет біоресурсів і природокористування України

E-mail: u_tokar@i.ua

Анотація. *Наведено результати досліджень вивчення забійних та м'ясних якостей свиней великої білої породи із різною тривалістю ембріонального розвитку.*

Встановлено, що незначне збільшення забійного виходу у свиней з подовженим ембріональним розвитком відбувалося за рахунок більшої маси внутрішнього жиру. Не встановлено впливу тривалості ембріонального розвитку на масу окосту, довжину туші та площу «м'язового вічка».

Ключові слова: *тривалість ембріонального розвитку, забійні якості, м'ясні якості, забійний вихід, довжина туші, маса окосту.*

Актуальність. У свиней заводських порід період ембріонального розвитку коливається від 97 до 138 днів, тобто різниця в тривалості поросності окремих свиноматок становить 26-41 день [1, 2, 3, 4, 6, 7].

На даний час у зоотехнічній літературі є дані про відтворні властивості свиноматок із різною тривалістю поросності, ще недостатньо вивчений вплив тривалості ембріонального розвитку свиней на інтенсивність їх росту і продуктивність. Даних про вплив тривалості ембріонального розвитку свиней на їх забійні та м'ясні якості в зоотехнічній літературі ми не знайшли. Дослідження ж такого плану мають не лише наукове, а й практичне значення і тому є актуальними.

Мета досліджень – вивчити забійні та м'ясні якості чистопорідних свиней із різною тривалістю ембріонального розвитку.

Матеріали і методи досліджень. В умовах промислового свинокомплексу, враховуючи значні коливання тривалості поросності, було сформовано три групи свиноматок великої білої породи за такими градаціями:

I контрольна група – свиноматки із тривалістю поросності 112-116 днів;

II дослідна група – свиноматки, тривалість поросності яких складала 103-111 днів;

III дослідна група – свиноматки із тривалістю поросності 117-122 дні.

Відібрані свиноматки були аналогами за віком та розвитком. Відлучення порослят від свиноматок провели у віці 26 днів, згідно прийнятої на комплексі технології.

У 2,5 місячному віці із одержаного приплоду для беконної відгодівлі відібрали по 12 підсвинків в кожну групу (6 свинок і 6 кабанчиків) – всього 36 голів. Відбір тварин проводили із врахуванням живої маси, віку та тривалості ембріонального розвитку. Беконну відгодівлю проводили до досягнення тваринами живої маси 95 кг. За досягнення цієї маси провели контрольний забій (по 4 голови із кожної групи).

Контрольний забій проводили після 24-годинної голодної витримки тварин на м'ясокомбінаті. За дві години до забою підсвинків індивідуально зважували. Після забою одержані туші ошпарили.

За проведення контрольного забою враховували такі показники: передзабійну живу масу; масу парної і охолодженої туші із шкірою; масу голови з вухами; масу ніжок; масу внутрішнього жиру; масу хвоста. Відношення забійної маси до передзабійної живої маси, визначене у відсотках, склало забійний вихід.

Вимірювання правих напівтуш проводили після 24-годинного охолодження за температури 2-4°C. Товщину шпикую (без шкіри) визначали міліметровою лінійкою в чотирьох точках. Крім того, в тушах визначали кількість грудних і поперекових хребців.

Площу «м'язового вічка» вимірювали планіметром. За відношенням площі «м'язового вічка» до площі шпикую, який прилягає до найдовшого м'язу спини, визначали індекс м'ясності.

Отримані дані обробили методом варіаційної статистики [5].

Результати досліджень та їх обговорення. Під час вивчення забійних якостей дослідних свиней за забійним виходом між молодняком контрольної та дослідних груп помітної різниці не виявлено (табл. 1). Спостерігалась лише деяка тенденція до збільшення забійного виходу у свиней з подовженим періодом ембріонального розвитку за рахунок більшої маси внутрішнього жиру.

1. Забійні якості дослідного молодняка, $M \pm m$

Група	Передзабійна жива маса, кг	Маса парної туші, кг	Маса внутрішнього жиру з нирками, кг	Забійна маса, кг	Забійний вихід, %
I	95,40 ± 0,60	62,49 ± 1,14	1,72 ± 0,07	70,78 ± 1,23	74,19 ± 1,00
II	93,65 ± 1,45	60,77 ± 1,14	1,63 ± 0,13	68,90 ± 1,23	73,57 ± 0,27
III	94,10 ± 0,94	62,69 ± 1,76	1,87 ± 0,07	71,17 ± 1,76	75,63 ± 1,33

Досить повну оцінку м'ясних якостей свиней дає маса окосту. Тривалість ембріонального розвитку молодняка не вплинула на його масу (табл. 2).

Тривалість ембріонального розвитку дослідного молодняка не вплинула на довжину туші та беконної половинки.

Не встановлено різниці у дослідних свиней і за кількістю грудних та поперекових хребців. Кількість поперекових хребців у тварин всіх груп була постійною і дорівнювала семи.

2. Показники м'ясності туш дослідного молодняка, $M \pm m$

Група	Довжина туші, см	Довжина беконної половинки, см	Маса окосту, кг	Площа «м'язового вічка», см ²	Площа сала, яке прилягає до «м'язового вічка», см ²	Індекс м'ясності
I	91,50 ± 0,74	74,00 ± 0,54	9,60 ± 0,26	26,72 ± 0,84	27,89 ± 1,15	0,96 ± 0,07
II	91,50 ± 1,37	74,50 ± 1,67	9,57 ± 0,47	26,69 ± 0,99	26,37 ± 1,43	1,01 ± 0,05
III	91,78 ± 0,60	74,50 ± 0,35	9,77 ± 0,27	26,53 ± 0,89	31,91 ± 1,27	0,83 ± 0,05

Важливим показником, який характеризує м'ясні якості свиней є площа «м'язового вічка», площа сала, яке прилягає до «м'язового вічка» і вирахований на основі цих показників індекс м'ясності.

Між площею «м'язового вічка» і виходом м'яса в туші існує позитивний кореляційний зв'язок. Наявність такого зв'язку дає можливість за величиною площі «м'язового вічка» оцінювати м'ясні якості свиней.

Різна тривалість ембріонального розвитку достовірно не вплинула на площу «м'язового вічка» дослідного молодняка свиней. У свиней всіх груп вона була практично однаковою.

Найбільша площа сала, яке прилягає до «м'язового вічка» була у свиней з подовженою тривалістю ембріонального розвитку. У них цей показник був на 4,02 і 5,5 см² більшим в порівнянні з підсвинками із вкороченою і середньою тривалістю ембріонального розвитку.

Індекс м'ясності у молодняка із різною тривалістю ембріонального розвитку був різним і склав 0,83-1,01. Така різниця обумовлена різною площею сала, яке прилягає до найдовшого м'язу спини. Найнижчим цей показник був у свиней з подовженою тривалістю ембріонального періоду.

Не виявлено достовірної різниці за товщиною шпигу в різних точках його вимірювання у свиней із різною тривалістю ембріонального розвитку. Можна лише відмітити тенденцію до зменшення товщини шпигу в усіх точках його вимірювання у молодняка із вкороченою тривалістю ембріонального розвитку.

Висновки і перспективи. Таким чином, результати досліджень свідчать про те, що різна тривалість ембріонального розвитку свиней не вплинула суттєво на їх забійні та м'ясні якості. Отримані дані мають наукове та практичне значення і можуть бути використані в подальших наукових дослідженнях у свинарстві.

Список використаних джерел

1. Беззубов, В. Изменения некоторых технологических параметров свиного комплекса [Текст] / В. Беззубов, В. Колесень, Е. Рабкевич // Свиноводство. – 1979. – № 10. – 33 с.

2. Василенко, Д. Я. Особенности роста свиней с разной тривалістю ембріонального розвитку [Текст] / Д. Я. Василенко, М. І. Маценко // Вісник сільськогосподарської науки. – 1980. – № 7. – С. 51-55.
3. Иванов, М. Ф. Полное собрание сочинений в 7-ми томах [Текст] / М. Ф. Иванов – М.: Колос, 1964. – Т. 5. – 620 с.
4. Маценко, М. І. Повторюваність і успадковуваність тривалості поросності свиноматок великої білої породи [Текст] // Науковий збірник НУБіП України – 2011. – Вип. 160. – Ч. 1. – С. 74-79.
5. Плохинский, Н. А. Руководство по биометрии для зоотехников [Текст] / Н. А. Плохинский – М.: Колос. 1969. – 255 с.
6. Сорокина, В. О. О наследовании хозяйственно полезных признаков [Текст] / В. О. Сорокина // Свиноводство. – 1971. – № 11. – С. 30-32.
7. Степуленкова, А. Продолжительность супоросности в зависимости от факторов разведения [Текст] / А. Степуленкова, В. Сухоруков // Свиноводство. – 1977. – № 6. – С. 28-29.

Referens

1. Bezzubov, V., Kolesen, V., Rabkevich, E. (1979). Izmeneniya nekotorykh tekhnologicheskikh parametrov svinokompleksa [Changing of some technological parameters of a swine operation]. Svinovodstvo, 10, 33.
2. Vasilenko, D. Ia., Matsenko, M. I. (1980). Osoblyvosti rostu svynei z riznoiu tryvalistiu embrionalnogo rozvytku [Pig growth patterns with various length of embryonic development]. Visnyk sil's'kogospodars'koi nauky, 7, 51-55.
3. Ivanov, M. F. (1964). Polnoe sobranie sochineniy v 7-mi tomakh [Full composition of works in 7 volumes]. Moscow: Kolos, 5, 620.
4. Matsenko, M. I. (2011). Povtoriuvanist i uspadkovuvanist tryvalosti porosnosti svynomatok velykoi biloi porody [Repeatability and heritability of gestation length in swine of the Large White Breed]. Naukovyj zbirnyk NUBiP Ukrainy, 160, 1, 74-79.
5. Plohinskiy, N. A. (1969). Rukovodstvo po biometrii dlya zootekhnikov [A guide on biometry for zootechnics]. Moscow: Kolos, 255.
6. Sorokina, V.O. (1971). O nasledovanii khozyaystvenno poleznykh priznakov [Heritability of some traits]. Svinovodstvo, 11, 30-32.
7. Stepulenkova, A., Suhorukov, V. (1977). Prodlzhitel'nost' suporosnosti v zavisimosti ot faktorov razvedeniya [Duration of gestation depending on the breeding factors]. Svinovodstvo, 6, 28-29.

УБОЙНЫЕ И МЯСНЫЕ КАЧЕСТВА ЧИСТОПОРОДНЫХ СВИНЕЙ С РАЗЛИЧНОЙ ПРОДОЛЖИТЕЛЬНОСТЬЮ ЭМБРИОНАЛЬНОГО РАЗВИТИЯ

Н. И. Маценко

Аннотация. Приведены результаты исследований изучения убойных и мясных качеств свиней крупной белой породы с разной продолжительностью эмбрионального развития.

Установлено, что незначительное увеличение убойного выхода у свиней с удлиненным эмбриональным развитием происходило за счет большей массы внутреннего жира. Не установлено влияния

продолжительности эмбрионального развития на массу окорока, длину туши и площадь «мышечного глазка».

Ключевые слова: продолжительность эмбрионального развития, убойные качества, мясные качества, убойный выход, длина туши, масса окорока

SLAUGHTER AND MEAT QUALITIES OF PUREBRED ANIMALS WITH A DIFFERENT DURATION OF EMBRYONIC DEVELOPMENT

N. I. Matsenko

Abstract. The results of the study of slaughter and meat qualities of pigs of large white breed with different duration of embryonic development are presented.

It was found that a slight increase in slaughter yield in pigs with extended embryonic development was due to a greater mass of internal fat. The influence of the duration of embryonic development on the weight of the ham, the length of the body and the area of the loin eye has not been discovered.

Keywords: duration of embryonic development, slaughter qualities, meat qualities, slaughter yield, length of body, weight of ham

УДК 636.2.082:636.05

ГЕНОТИПОВІ ПАРАМЕТРИ ДОБОРУ КОРІВ УКРАЇНСЬКОЇ М'ЯСНОЇ ПОРОДИ

Д. К. НОСЕВИЧ, кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри технологій виробництва молока та м'яса

Національний університет біоресурсів і природокористування України

E-mail: dknosevich@i.ua

Анотація. Вивчення генотипових параметрів селекційних ознак дозволяє визначити ефективні методи їх поліпшення. У корів-первісток української м'ясної породи визначали економічне значення, успадковуваність і кореляційні зв'язки живої маси, молочності, віку першого отелення і збереженості телят.

Дослідження провели в масиві корів ($n = 316$), у тому числі серед 89 пар «мати-дочка». Встановлено, що зменшення віку першого отелення призведе до погіршення молочності корів ($r = 0,184$) і зменшення їх живої маси ($r = 0,221$). Аналіз генетичних кореляцій показав, що пізньоспілі матері дають дочок із більшою живою масою ($r = 0,492$), гіршою молочністю ($r = -0,150$) та збереженістю приплоду до відлучення ($r = -$

© Д. К. НОСЕВИЧ, 2017